

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QIDA TƏHLÜKƏSİZLİYİ AGENTLİYİ

Q Ə R A R

№ 3443-9-6/2024

Bakı şəhəri

“14” İyun 2024-cü il

Karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər aşkar edilmiş meyvə bağlarında bitki mühafizəsi tədbirlərinin görülməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin (bundan sonra – Agentlik) Dağlıq Şirvan, Gəncə-Daşkəsən, Qarabağ, Mərkəzi Aran və Quba-Xaçmaz regional bölmələrinin Bitki sağlamlığı və fitosanitar nəzarəti sektorunun əməkdaşları tərəfindən uyğun olaraq İsmayılı rayonunun Topçu kəndində yerləşən fiziki şəxs Əlişov Yasin Ülfət oğluna məxsus alça bağında (1.5 ha), Göygöl rayonunun Qızılca kəndində yerləşən hüquqi şəxs “Şirin Aqro” QSC-yə məxsus giləs bağında (25 ha), Goranboy rayonunun Qızılhacılı qəsəbəsində yerləşən hüquqi şəxs “Kaskad-Agro” MMC-yə məxsus ərik bağında (10 ha), Samux rayonunun Qarabağlar kəndində yerləşən fiziki şəxs Məmmədov Vüqar Qoşqar oğluna məxsus giləs bağında (9 ha), Tərtər rayonunun Böyük Kəngərli kəndində yerləşən fiziki şəxs Abbasov Telman Fazil oğluna məxsus ərik bağında (1.6 ha), Göyçay rayonunun Şəhadət kəndində yerləşən fiziki şəxs Məlikov Tahir Abbasqulu oğluna məxsus alça bağında (0.3 ha) və Qusar rayonunun Haçatala kəndində yerləşən fiziki şəxs Əliyev Zahid Savalan oğluna məxsus giləs bağında (7 ha) fitosanitar müşahidələr aparılmış, sirayətlənmə əlamətləri olan meyvə ağaclarından götürülmüş nümunələr laborator müayinələrə cəlb edilmişdir. Laborator ekspertizanın nəticələrinə uyğun olaraq, 2024-cü il 20 may tarixli AZ-22011148/LAB03-24001-T-001 nömrəli, 2024-cü il 31 may tarixli AZ-20100678/LAB03-24012-T-012 nömrəli, 2024-cü il 8 iyun tarixli 20010850/LAB03-24013-T-013 nömrəli, 2024-cü il 10 iyun tarixli 20090871/LAB03-24001-T-001 nömrəli, 2024-cü il 31 may tarixli AZ-22110084/LAB03-24001-T-001 nömrəli, 2024-cü il 3 iyun tarixli 1X8TJQ1/LAB03-24001-T-001 nömrəli və 2024-cü il 7 iyun tarixli AZ-22030326/LAB03-24003-T-003 nömrəli sınaq protokollarına əsasən, götürülən nümunələrdə karantin tətbiq edilən qonur monilioz çürümə (*Monilinia fructicola*) xəstəlik törədicisinin mövcudluğu təsdiqlənmişdir.

Əlavə olaraq, Quba-Xaçmaz regional bölməsinin Bitki sağlamlığı və fitosanitar nəzarəti sektorunun əməkdaşları tərəfindən tumlu-çəyirdəkli meyvə bağlarında aparılan fitosanitar müşahidələr zamanı Qusar rayonunun Şirvanlı kəndində yerləşən fiziki şəxs Ələkbərov Ayaz Laçın oğluna məxsus heyva bağında (1.3 ha) meyvə ağaclarının yanığı (*Erwinia amylovora*) bakteriyası aşkarlanmışdır (2024-cü il 25 may tarixli 21GFNMC/LAB03-24001-T-001 nömrəli sınaq protokolu).

Qeyd olunanlara əsasən, bitki və bitkiçilik məhsullarında zərərli orqanizmlərin kütləvi yayılmasının qarşısının alınmasına, xəstəliklərin aradan qaldırılmasına, məhsul itkisinə yol verilməməsinə, ətraf mühitin və əhalinin sağlamlığının qorunmasına yönəldilmiş bitki mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 13

noyabr tarixli 1681 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnamə"nin 3.0.33-12-ci yarım bəndinə uyğun olaraq

Qərara alıram:

- 1.** Agentliyin Dağlıq Şirvan, Gəncə-Daşkəsən, Qarabağ, Mərkəzi Aran və Quba-Xaçmaz regional bölmələrinin Bitki sağlamlığı və fitosanitar nəzarəti sektorunun əməkdaşlarına tapşırılsın:
 - 1.1.** İsmayilli, Göygöl, Goranboy, Samux, Tərtər, Göyçay və Qusar rayonları ərazisində qonur monilioz çürümə xəstəliyi ilə, Xaçmaz rayonu ərazisində isə meyvə ağaclarının yanıq xəstəliyi ilə sirayətlənmiş ərazilərin sərhədləri müəyyən edilsin;
 - 1.2.** sirayətlənmiş sahələrdən əkin materiallarının götürülməsinə və digər təsərrüfatlarda ekilməsinə və ya calağ məqsədilə istifadəsinə icazə verilməsin.
- 2.** İsmayilli rayonunun Topçu kəndində yerləşən fiziki şəxs Əlişov Yasin Ülfət oğluna məxsus alça bağı (1.5 ha), Göygöl rayonunun Qızılca kəndində yerləşən hüquqi şəxs "Şirin Aqro" QSC-yə məxsus gilə bağı (25 ha), Goranboy rayonunun Qızılhacılı qəsəbəsində yerləşən hüquqi şəxs "Kaskad-Agro" MMC-yə məxsus ərik bağı (10 ha), Samux rayonunun Qarabağlar kəndində yerləşən fiziki şəxs Məmmədov Vüqar Qoşqar oğluna məxsus gilə bağı (9 ha), Tərtər rayonunun Böyük Kəngərli kəndində yerləşən fiziki şəxs Abbasov Telman Fazil oğluna məxsus ərik bağı (1.6 ha), Göyçay rayonunun Şəhadət kəndində yerləşən fiziki şəxs Məlikov Tahir Abbasqulu oğluna məxsus alça bağı (0.3 ha) və Qusar rayonunun Haçatala kəndində yerləşən fiziki şəxs Əliyev Zahid Savalan oğluna məxsus gilə bağı (7 ha) (bundan sonra – sirayətlənmiş sahələr) ən azı üç il ardıcıl olaraq Milli Monitoring Planına daxil edilsin və digər zərərli orqanizmlərlə yanaşı, qonur monilioz çürümə göbələyinə görə də laborator müayinələrə cəlb edilsin.
 - 2.1.** fiziki şəxs Ələkbərov Ayaz Laçın oğluna məxsus sirayətlənmiş sahə ən azı üç il ardıcıl olaraq Milli Monitoring Planına daxil edilsin və digər zərərli orqanizmlərlə yanaşı, meyvə ağaclarının yanıq bakteriyasına görə də laborator müayinələrə cəlb edilsin.
- 3.** Sirayətlənmiş sahələrdə və ətrafında 5-7 km radiusdakı ərazidə arı pətəkləri yerləşdirilməsin.
- 4.** Sirayətlənmiş sahələrdə yarpaqlar töküldükdən sonra asılı halda qalan mummylaşmış və yerə tökülmüş meyvələr yığılaraq digər bitki qalıqları ilə birlikdə sahədən çıxarılsın və yandırılınsın.
- 5.** Sirayətlənmiş sahələrdə təsərrüfat işləri zamanı istifadə edilən bütün avadanlıqlar, alətlər, qablaşdırma vasitələri və bu sahələrdə istehsal edilmiş meyvənin saxlandığı anbarlar dərhal və hərtərəfli təmizlənsin və dezinfeksiya edilsin.
- 6.** Sirayətlənmiş sahələrdə istifadə edilən texnika və alətlər yalnız təmizlənərək dezinfeksiya edildikdən sonra digər sahələrdə istifadəsinə icazə verilsin.
- 7.** Vegetasiya dövründə bitkinin yerüstü hissəsini əhatə edəcək şəkildə tətbiq qaydalarına uyğun olaraq müvafiq funksidrlərlə çiləmə aparılınsın.
- 8.** Aqrotexniki tədbirlər çərçivəsində havalandırmanı təmin etmək məqsədilə budama işləri aparılınsın və alaq bitkiləri ilə mübarizə ön planda saxlanılınsın.
- 9.** Yazda bitkilər çiçək açıqdan sonra müntəzəm nəzarətdə saxlanılınsın və sirayətlənmiş zoğlar 20-30 sm aşağı hissədən kəsilinsin və məhv edilsin.
- 10.** Məhsul yığımından bir ay əvvəl bitkilər üzərində müşahidələr aparılınsın və sirayətlənmiş əlamətləri müşahidə edilən meyvələr ağaclardan kənarlaşdırılaraq məhv edilsin. Meyvələrin kənarlaşdırılması səhər saatlarında, küləksiz hava şəraitində həyata keçirilsin.
- 11.** Məhsul yığımı və meyvələrin saxlanması zamanı mexaniki zədələnmələrin qarşısı alınınsın.

12. Pestisidlərdən istifadə zamanı istehsal olunan məhsulda pestisidlərin qalıq miqdarının yol verilən həddən artıq olmaması üçün istifadə reqlamenti gözlənilməli və Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədrinin 2020-ci il 30 yanvar tarixli Ü/012 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş "Pestisidlərdən istifadə zamanı təhlükəsizlik və şəxsi gigiyena qaydalarına dair Təlimat" da göstərilən təhlükəsizlik qaydalarına ciddi riayət edilsin.

13. Bu Qərarın icrasına nəzarət Agentliyin Dağlıq Şirvan, Gəncə-Daşkəsən, Qarabağ, Mərkəzi Aran və Quba-Xaçmaz regional bölmələri tərəfindən həyata keçirilsin.

14. Bu Qərarın icrasından yayınan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

15. Agentlik Aparatının Bitki sağlamlığı və bioloji təhlükəsizlik şöbəsi bu Qərarın aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin etsin.

**Bitki sağlamlığı və bioloji təhlükəsizlik
şöbəsinin müdiri,**

Respublikanın baş dövlət fitosanitar müfəttişi

Taleh Şəmiyev